October ..ndag, 3 November 1941

DAGBLAD

58ste Jaargang, No. 3441

AMIGOE DI CURAÇAO

..khandel Bethencourt
. Tel. 1919.
..dres voor alle soort
..toorbehoeften.

Dit blad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

..nning U.S.A.-Duitsland neemt geweldig toe.

..tsers zitten op de Krim.

..ch-Japanse onderhandelingen in Verre Oosten.

.. V.S. EN DUITSLAND IN OORLOG?

..mele verklaring van het Reich, ..Verenigde Staten Duitsland ..angevallen, wordt in diploma..ngen te Washington uitgelegd ..vinnig antwoord, welk aan de .. ontwrongen door Roosevelts ..ede **„en niet direct als een ver.. hulp van Japan."**

..erklaring, welke gisteren door ..Hoofdkwartier werd uitgege..ereerde naar de ontmoetingen ..duikboten en de Noordameri.. torpedojagers „Greer" en ..". De Duitsers zeiden, dat de ..jagers aanvallen hadden ge.. duikboten en dat de Verenig..en daarom Duitsland hadden ..allen.

..4 uur deze buitengewone ver..te hebben verwerkt, kwamen ..ingelichte kringen alhier over..t het voornaamste doel was om ..ect van Roosevelt rede op de ..dag in de neutrale landen teniet ..en te onderdrukken. In die ..welke over de gehele wereld ..uitgezonden, zeide de President, ..itse vlootstrijdkrachten de tor..gers hadden aangevallen bij ont..gen op 4 September en 17 Octo..t de geschiedenis had vastge..ie het eerste schot gelost had en ..merika was aangevallen".

..mogelijkheid bestaat, dat Hit..ofdkwartier de verklaring uit.. een herinnering voor Japan aan ..emogendheden-pact van de as, ..Duitsland, Japan en Italië ver..elkaar te helpen in geval van een .. op een der deelgenoten. Dit ..hier niet buiten beschouwing ge..doch wel was er een neiging om ..dergeschikt te stellen. Twee re..voor deze neiging waren: dat de ..ring van Hitler een techniek ..welke door Hitler gebruikt werd ..t behandelen met andere landen. ..uldigingen van agressie tegen ..hoslowakije, Frankrijk, Groot..nië, de Lage Landen en anderen; ..pan nog de uitslag van het Rus..Duitse conflict wil afwachten al..s enige zet te doen, waardoor de ..en luchtmacht van de Verenigde ..n in de Stille Oceaan in actie zou..komen.

..rwijl er in Tokio personen waren, ..achten, dat de Duitse verklaring ..risis in de Stille Oceaan vererger..erd eveneens opgemerkt, dat vol..op zijn minst een artikel van het ..ogendheden-pact elk der partijen ..vaststellen of een ander land het ..t van agressie was.

.. was geen aanduiding, dat de ..damerikaanse Regering van plan ..een officiële verklaring uit te ge.. in antwoord op die, welke door ..rs Hoofdkwartier werd uitgege..

..e Hyde Park zeiden de medewer.. van Roosevelt, dat hij geen com..aar had en hij zijn houding te ..en had gegeven bij de perscon..tie op Vrijdag te Washington ..ashington, (AP) 2.11).

..L AMERIKA DE UITDAGING AANNEMEN?

..enator George, Democraat van ..rgia en vroeger Voorzitter van het ..mité voor Buitenlandse Zaken, zeide ..een radio-rede, dat de herziening .. de neutraliteitswet zou kunnen ..rden gevolgd door een actie, welke ..oorlog zal noden. Hij gaf echter .. dat de natie gesteld is tegenover ..vraag: „Zullen wij de uitdaging ..nemen of afwijken van de doctrine ..n vrijheid der zeeën?" De Senator ..de, dat die uitdaging werd aange..den in het meedogenloos tot zinken ..engen van het Amerikaanse schip ..ehigh", dat met ballast voer langs ..kust van Afrika op duizenden mijlen ..n het gevechtsgebied, welk door ..uitsland werd vastgesteld. Hij zeide, ..Velen van ons hopen en bidden nog ..et toewijding, dat wij mogen ontko..en aan de verschrikkingen.

Toch kunnen wij onze buitenlandse ..litiek, waarvan het leven van de na.. nu en gedurende lange tijd in de toekomst moet afhangen, niet vormen onder de schaduw van de oorlogsbedreiging. Dat is niet Amerikaans."

George zeide, dat hij niet wilde proberen de feiten op te noemen, waardoor wordt aangetoond, dat de asmogendheden alle onafhankelijke landen willen overnemen, waaronder ook die van het Westelijk halfrond, door meedogenloze agressie. Hieraan voegde hij toe, dat het volk van de Verenigde Staten in feite en sympathieën niet neutraal is en de Regering van het volk in verschillende handelingen evenmin neutraal geweest is. Hij zeide, dat de bekrachtiging door het Congres van de steunverleningswet het gehele begrip van neutraliteit verworpen heeft. Verder verklaarde hij: „Waarom zou een deel van de neutraliteitswet, met de bedoeling de oorzaak van deelneming aan een buitenlandse oorlog te beperken, thans moeten worden ingehouden als door Regeringshandelingen en goedkeuring van het Congres de Verenigde Staten definitief niet neutraal staan in het huidige conflict?" (Washington, (AP) 2.11).

DUITSLAND HEEFT LANG GENOEG TOEGEZIEN.

De „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz", dat onder toezicht staat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, verklaarde, dat de Duitse Regering „de verantwoordelijkheid heeft vastgesteld voor de toenemende ernst der Duits-Amerikaanse relaties" door de verklaring van gisteren, dat de Verenigde Staten Duitsland hebben aangevallen. Het blad zeide: „Duitsland heeft lang genoeg toegekeken, terwijl Roosevelt door de ene zin na de andere — niet zonder succes — het volk van de Verenigde Staten heeft opgehitst om alles te haten wat Duits is." De verklaring, welke gisteren door de Regering werd uitgegeven „beschreef het blad als „het regelen der punten met Roosevelt". De Duitse pers wijdde vele kolommen toe aan de verklaring, waarbij Hitlers „Völkischer Beobachter" de toon aangaf. Het blad zeide: „Roosevelt schoot eerst." Hieraan voegde het toe: „De quaestie wie de agressie begint, is van het grootste belang."

Opgewonden wordt in de pers steun gegeven aan de beschuldiging van de Duitse Regering, dat de President vervalste documenten en kaarten gebruikte om de bewering te ondersteunen, dat het Reich veroveringsplannen heeft ten opzichte van Zuid-Amerika en over de gehele wereld de godsdienst wil onderdrukken.

De „Völkischer Beobachter" zeide: „Het is een zeer ongewone situatie als de Regering van een grote mogendheid gedwongen wordt openlijk en formeel het hoofd van een andere grote mogendheid aan de kaak te stellen als een zwendelaar, vooral als men niet met elkaar in oorlog is." Het blad verklaarde, dat om de ernst van het schieten tussen de Duitse en Noordamerikaanse vloten de quaestie van „wie het eerst geschoten heeft" inderdaad van het grootste belang is. Hieraan werd toegevoegd: „De Regering van het Reich heeft de quaestie zo duidelijk beantwoord en op grond van officiële verklaringen, dat geen bewering van den oorlogszuchtigen Roosevelt haar kan verdoezelen. Roosevelt heeft eerst geschoten" (Berlijn, (AP) 2.11).

BUITENWIJKEN VAN CAIRO AANGEVALLEN.

Gemeld wordt, dat as-vliegtuigen enkele bommen wierpen op de buitenwijken van Caïro in de afgelopen nacht. Lichte schade werd aangericht. Er waren geen ongevallen te betreuren (Caïro, (AP) 2.11).

ZWEEDS SCHIP AAN ITALIË VERKOCHT.

Een bericht uit Stockholm deelde mede, dat de Zweeds-Amerikaanse Lijn het nieuwe 28.000 ton groot schip „Stockholm" verkocht aan de Italiaanse Regering voor 2 millioen Pond. Het schip werd in Italië gebouwd (Londen, (AP) 2.11).

AAN HET MOSKOUFRONT.

Maarschalk Sjaposjnikov benoemd tot Hoofd van het Rode Leger.

Voor de eerste maal sedert 4 weken van vechten werd heden een pauze gemeld uit de meeste sectoren van het centrale front door de radio van Moskou. Bij Tula, de gebarricadeerde ammunitiestad op 100 mijl ten Zuiden van hoofdstad en de Zuidelijke anker van de defensielinie, wordt gemeld, dat de hevige gevechten voortduren, waarbij een levende dijk van Rode troepen en Sovjet-arbeiders de fel beukende Duitse vloed tegenhoudt. Juist een maand nadat Hitler op 2 October een totaal offensief opende om Moskou te nemen, zeide de radio van Moskou: Slechts artillerie- en mijnwerpersvuur had plaats in bijna al de sectoren van het westelijke front en kleine groepen infanterie gingen voort met verkenningsdiensten. Het falen van de Duitsers om enige bijzondere activiteit te tonen, gelijk de radio meldde, werd opgevat als willende zeggen, dat het slechte weer de offensieve operaties hinderde. Een bericht van het legerorgaan „Rode Ster" zeide echter, dat de Duitse aanvallen in de Tula-sector dag en nacht voortduren ongeacht de enorme verliezen. Hoewel hierdoor te kennen werd gegeven, dat de situatie daar ernstig is, zeide de correspondent van „Pravda", dat de verdedigers alle tank- en infanterieaanvallen tot nu toe hadden teruggeslagen. Met de staat van beleg in het fabriekscentrum met zijn bevolking van 270.000, werden gelijksoortige voorbereidingen getroffen als in Leningrad en Moskou om de stad te verdedigen tot de laatste steen.

Naar vermeld is de gehele bevolking bezig om de stad te reorganiseren in een groot fort, hoewel tevoren er berichten waren, dat de Duitsers zich een weg baanden in enkele straten. Indien Tula valt, zullen de Duitsers in een positie zijn om naar het Oosten door te dringen teneinde Moskou te omsingelen.

De uittocht van Sovjet-persoonlijkheden en Regerings-departementen uit Moskou ging voort met het zich vestigen te Kuibysjev van Michael Kalinin, die als voorzitter van de opperste Sovjetraad een post bekleed, welke gelijk is aan die van President van het land. Hij hield hier zijn eerste formele receptie.

Andrei J. Visjinsky, de Vice-Commissaris van Buitenlandse Zaken, vergezelde Kalinin en voegde zich bij S. A. Lozovsky, een anderen Vice-Commissaris, en Vyacheslaff Molotoff, Commissaris van Buitenlandse Zaken. Stalin bleef echter in Moskou met andere leden van de staats-defensieraad. De benoeming van Maarschalk Boris Sjaposjnikov als Hoofd van de Generale Staf van het Rode Leger, welke Vrijdag werd bekend gemaakt, gaf mogelijk een groeiende samenwerking te kennen met Ruslands Britse geallieerden.

Sjaposjnikov is een nieuwe medewerker van Stalin en een beroepssoldaat. Hij diende als Kolonel in de legers van den Tsaar in de laatste oorlog. Hij is ex-Commissaris van Defensie en Hoofd van de Staf. Ook nam hij als een der 5 leden van de militaire commissie deel aan de besprekingen met de Britten en Fransen in 1939 voor een alliantie. De onderhandelingen werden plotseling afgebroken toen Rusland en Duitsland het non-agressiepact tekenden.

Maarschalk Sjaposjnikov volgt Generaal Gregory Zjukov op, die onlangs het commando van het Westelijk leger, dat Moskou verdedigt, op zich nam. In dezelfde opschuiving werd Maarschalk Semeon Timosjenko van het centrale front overgeplaatst naar het Zuidelijk front en de Maarschalken Klementi Vorosjilov en Semeon Budenny van de Noordelijke en Zuidelijke commando's gehaald om nieuwe reserve-legers te vormen.

De Russische berichten waren zwijgzaam betreffende de situatie in het Zuiden behalve door te zeggen, dat een afdeling vliegtuigen 16 Duitse tanks en meer dan 100 trucks vernielde en meer dan 700 infanteristen doodde. Terwijl reusachtige nieuwe contingenten reeds trainen in Siberië volgens de methoden om de Duitse krijgstactieken te bestrijden, werden alle mannelijke inwoners van Kuibysjev, die in staat zijn wapenen te dragen, opgeroepen voor de militaire training (Kuibysjev, (AP) 2.11).

DE DUITSE VERLIEZEN.

De Russische radio verklaarde, dat de Duitsers 300.000 man verloren gedurende de eerste 2 weken van het offensief tegen Moskou, overeenkomstig een uitzending van de British Broadcasting Corporation. De Duitse verliezen aan manschappen sedert de aanval op Rusland begon op 22 Juni, worden geschat op 4 millioen (New York, (AP) 2.11).

DE RUSSISCHE BASIS TE HANGO.

De radio van Moskou zeide, dat de verdedigers van het versterkte schiereiland Hango aan de kust van Finland, welk door de Russen in de winteroorlog 1939 — 1940 werd verkregen, sedert het begin van de huidige oorlog 44 vliegtuigen neerhaalden, 2 torpedojagers en een patrouillevaartuig vernielden, alsmede verschillende duikboten (Londen, (AP) 2.11).

AMERIKAANSE KUSTWACHT NAAR MARINE-DEPARTEMENT OVERGEBRACHT.

Door een uitvoerende order heeft President Roosevelt de Kustwacht overgebracht naar het Marine-Departement (Hyde Park, (AP) 2.11).

Het nieuws van vandaag.

De verlopen dagen hebben de spanning tussen de Verenigde Staten en Duitsland zeer doen toenemen. Het Duitse hoofdkwartier heeft verklaard, dat de Verenigde Staten Duitsland hebben aangevallen. In Washington verklaart men deze dwaasheid als een poging om het effect van Roosevelts rede op de jongstleden Marinedag te vernietigen. Men herinnert zich, dat Roosevelt zeide, dat Amerika was aangevallen. Japan wordt mede betrokken in dit conflict, hoewel Washington in de Duitse verklaring niet direct een verzoek om hulp aan Japan wil zien. Toch heeft de Duitse uitlating de gemoederen in Tokio hevig geschokt en zo mogelijk de toestand in de Stille Oceaan nog verergerd (blz. 1).

Ook de neutraliteitswet vormt nog het onderwerp van besprekingen. Senator George heeft gezegd: Waarom zou een deel van de neutraliteitswet met de bedoeling de oorzaak van deelneming aan een buitenlandse oorlog te beperken, thans moeten worden ingehouden, als door regeringshandelingen en goedkeuring van het Congres de Verenigde Staten definitief niet neutraal staan in het huidige conflict?" (blz. 1).

De strijd aan het Oostelijk front heeft in het Zuiden een belangrijke wijziging ondergaan, doordat de Duitsers op de Krim zitten. De Russen vluchten er in twee richtingen af. De hoofdstad Simferopol is reeds in Duitse handen gevallen. En volgens een laatste bericht zitten de Duitsers reeds op een 20 mijl van Sebastopol, de belangrijke havenplaats (blz. 1).

Ook aan het centrale frontgedeelte wordt verwoed gevochten, vooral bij Tula. En de situatie is wel zo, dat wanneer Tula zou vallen een Duitse opmars naar het Oosten te voorzien is. De omsingeling van Moskou is dan slechts de volgende gemakkelijke stap (blz. 3). De Russen zeggen, dat zij Kalinin hebben veroverd (blz. 3). Ten Noorden van Charkov veroveren de Duitsers wat dorpen (blz. 3). In het hoge Noorden kwam een Brits transport te Archangel aan (blz. 3).

De Russen en Japanners onderhandelen over de vaststelling van de grens tussen Manchukuo en Rusland. De onderhandelingen hadden succes (blz. 3).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Het middernachtelijk communiqué, dat door de radio van Moskou werd uitgezonden, zeide: „Gedurende de dag streden onze troepen langs het gehele front. Biezonder hevige gevechten hadden plaats aan het Krimfront. 34 Vijandelijke vliegtuigen werden heden boven het gebied rond Moskou vernield (Moskou, (AP) 2.11).

DE RAF BEHAALT GROTE SUCCESSEN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat de Royal Air force bij scherpe aanvallen op de Duitse voorraadconvooien in de laatste 3 dagen 20 schepen tot zinken heeft gebracht of ernstig beschadigd. Gezegd werd, dat het aantal schepen, welk buiten gevecht is gesteld, mogelijk nog groter is, doordat sommige piloten vanwege het slechte weer niet konden zien wat er voorviel nadat zij hun bommen hadden laten vallen.

Bij vluchten langs de Europese kust beweerde de Raf 2 schepen en mogelijk 4 bij gedurbde daglichtaanvallen te hebben getroffen. Het Ministerie zeide, dat een Canadees eskader, dat Vrijdagnacht 6 schepen bombardeerde nog 2 grote te pakken kreeg en mogelijk een derde bij een serie aanvallen op geringe hoogte op convooien nabij de Nederlandse kust.

Wegschietende uit een regenstorm beschoot een piloot met de machinegeweren een zwaar beladen schip en liet enkele bommen vallen. De piloot zeide: „De hele lucht werd toen verlicht wijl 2 van de bommen ontploften en het schip scheen te zijn verdwenen in de lucht. Ik heb nooit zo iets gezien. Het schip was er gewoon niet meer toen wij nogmaals keken."

Een ander vliegtuig rapporteerde 2 voltreffers op een ander voorraadschip. De achterste kanonnier zeide een rode gloed te hebben waargenomen, welke brand te kennen gaf. Een derde schip werd aangevallen door een Hudson, die tot op masthoogte daalde niettegenstaande de sperballon en een rij bommen liet vallen. De ontploffingen werden niet gezien, doch de kanonnier zag stoom uit het middenschip opstijgen.

Het Ministerie zegt, dat naar men meent een voltreffer geplaatst is. Een torpedo werd losgelaten op een vierde „groot" schip, dat te Lapallice lag. De piloot kon de torpedo haar loop niet zien beëindigen, doch het Ministerie zegt, dat waarschijnlijk het schip getroffen werd (Londen, (AP) 2.11).

RUSSISCH VOORSTEL AAN GROOT-BRITANNIË.

Een gezaghebbende bron bevestigde, dat Rusland had voorgesteld aan Groot-Brittannië om „met voordeel" de oorlog te verklaren aan Hongarije, Roemenië en Finland (Londen, (AP) 3.11).

PRINSES JULIANA EN MACKENZIE KING BIJ ROOSEVELT.

Roosevelt vergezelde den Canadesen Premier Mackenzie King en Kroonprinses Juliana der Nederlanden naar de diensten in de oude Nederlandse Hervormde Kerk. Bij de gebeden bogen zij hun hoofden, terwijl de Dominee Lymann Talman om vrede vroeg en leiding in deze moeilijke tijden.

Roosevelt en Mackenzie King bespraken gedurende het weekeinde problemen, die hun twee respectieve landen betroffen (Hyde Park, (AP) 2.11).

NOGMAALS HET TAUSSIG-PLAN.

Bolivar Pagan, Commissaris van Puerto Rico, deelde aan journalisten op het Witte Huis mede, dat hij aan Roosevelt had medegedeeld, dat aan elk plan om een Caraïbische federatie te vormen om de verscheidene eilanden in dat gebied aan elkaar te binden, door Puerto Rico bitter weerstand zou worden geboden.

Hij zeide, dat hij niet wist van dit plan, doch dat men in Puerto Rico zulk een schema besprak. Hij zeide: „Ik verzet mij absoluut tegen elk plan, welk Puerto Rico zou kunnen verbinden met deze Britse, Franse en Nederlandse koloniës in het Caraïbische gebied. Ik denk dat het volk van Puerto Rico zich op bittere wijze verzetten zal tegen een dergelijk plan." Hieraan voegde hij toe, dat Puerto Rico uitzag naar het verwezelijken van het verlangen om een staat te worden van de Verenigde Staten. (Washington, (AP)

DOMINICANER AARTSBISSCHOP OVER DE HULP AAN RUSLAND.

Aartsbisschop John T. McNicholas O.P. van Cincinnati zeide in een herderlijk schrijven, dat de veroordeling van het communisme door wijlen Paus Pius XI niet gegeven werd als een richtlijn voor Regeringen in verband met het verstrekken van hulp aan Rusland in geval van oorlog of defensie. Hetzelfde moet worden gezegd betreffende de diplomatieke betrekkingen met Rusland. De Aartsbisschop haalde verder Paus Pius' encycliek over het atheïstische communisme aan en zeide: „Als wij goed het verschil onthouden, dat Paus Pius maakte tussen het systeem van het godverzakende communisme, dat hij veroordeelde en het Russische volk, dat hij beminde, zullen wij in staat zijn ons te ontdoen van veel verslagenheid omtrent de Russische quaestie Op dezelfde wijze maakte de Paus het verschil tussen het nazie-systeem en het Duitse volk."

De Aartsbisschop verklaarde, dat hij sprak als Kerkvorst en zich niet wenste in te laten met de politiek. (Cincinnati, (AP).

GEORGES GIRARD JR. GEARRESTEERD.

Georges Girard Jr., zoon van de autoriteit van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, die voor de Franse Regering het „gele boek" schreef, waarin de gebeurtenissen vervat zijn welke hebben geleid tot het deelnemen van Frankrijk aan de oorlog, werd gearresteerd op beschuldiging, dat hij op Zondag zijn vader, tante en een meid met bijlslagen vermoordde in het Girard Kasteel nabij Périgieux. De politie deelde mede, dat de moorden volgden op een familie-twist over geld. (Vichy, (AP).

JEZUIETEN EN AARDBEVINGEN

De Jezuïeten leiden 20 van de 30 grootste Seismologische instituten ter wereld. In deze soort instituten bestuderen men aardbevingen.

Curaçao.

HET TELEGRAM AAN DE KONINGIN.

„Suriname" schrijft n.a.v. het telegram der Staten aan de Koningin het volgende:

„Vooral het telegram aan de Koningin is veelzeggend. Wie de debatten bij de behandeling van de suppletoire begroting in de Staten van dat gebiedsdeel heeft gevolgd wist dat de monetaire politiek verkeerd uitgelopen — althans dat Curaçao vast gelopen was met dollardeviezen.

Onze indruk is dat Curaçao aan het potverteren is geweest. Curaçao heeft geen rekening gehouden met de tijdsomstandigheden. Terwijl hier de importbeperking reeds ingevoerd was, werd ons uit Curaçao bericht dat geen belemmering aan de invoer in de weg gelegd werd en voor wat dit betreft men niet merkte dat er oorlog was. Wij menen dat ook in de Staten hier dit naar voren werd gebracht, ja meer nog dat men ginds ruime beschikking over dollars had.

Thans zal Curaçao zich moeten beperken en reeds zijn er gelijksoortige maatregelen als hier ingevoerd getroffen zoals blijkt uit het lenen van den heer Kanteman van de importcontrôle hier voor het inrichten van een desbetreffend bureau ginds.

Het bovenstaande impliceert niet dat wanneer onze deviezen het mogelijk maken wij niet tot verruiming van de invoer moeten overgaan mede in verband met de toenemende moeilijkheden bestellingen uitgevoerd te krijgen. Hoe meer wij in voorraad houden des te beter, want dit zal ten slotte de reserve zijn waarop wij moeten teren. Zouden de leveranciers in het buitenland binnen afzienbare tijd niet in staat zijn te leveren, zoals zij aan hun afnemers hier schrijven, dan hebben wij vast de goederen en de Fiscus de rechten.

Alleen moet hand aan hand met deze verruiming, of liever gezegd, goederen reservevorming, een prijszetting gaan.

Niet potverteren zoals Curaçao blijkbaar deed, doch ook niet tot een andere uiterste vervallen. Daarom zouden de Staten goed werk doen wanneer zij eens vroegen naar de positie van onze goudvoorraad en onze deviezenreserve, waarmede naar aanleiding van de vele geruchten die de ronde doen, gelukkig in dit geval, haasten wij ons erbij te zeggen, over het algemeen geen boze."

HULP VOOR CURAÇAO.

Alhier arriveerde de heer Kanteman van het deviezenkantoor te Paramaribo ten einde hier een drietal maanden behulpzaam te zijn bij de inrichting van het bureau voor de inportcontrôle.

POST VOOR BONAIRE.

De luchtpostsluiting voor Bonaire op Maandag 11 uur is helaas vervallen. Hiermede is de postverbinding met dit eiland nog weer wat slechter geworden.

SPELDJESDAG OP 8 NOVEMBER A.S.

Het Comité - Kerstviering Zeelieden schrijft:

„Ach, dat kennen we: een speldje, dan het dubbeltje, het kwartje...... in de bus, die ze zenuwachtig rammelend naast je houden en dan...."

„Pardon dame, pardon señor, laat me even opmerken onder alle vindbare en onvindbare excuses, dat u zich zou kunnen vergissen.

Zeker, ze pogen inderdaad iets over te hevelen uit uw portemonnaie in hun bus. Maar tot troost zij er direct bijgevoegd: uw portemonnaie wordt er niet lichter van, terwijl de onze die grote geldtransfusies zal ondergaan en er zichtbaar van zal opknappen.

Uw dubbeltje, uw verzwaard dubbeltje is noodzakelijk!

Zoals ieder jaar, zal het Zeemanshuis speciaal dit voor de zeevaart zo verschrikkelijk oorlogsjaar, aan de Zeelieden denken, niet alleen op geestelijke, ook op stoffelijke wijze. De Curaçaose Burgerij zal in staat gesteld worden met den Zeeman mee te leven door het aanbieden van een Kerstpakket. En op de dag, dat het arme Kindeke van Bethlehem broederschap bracht aan allen van goede wil, ongeacht stand, rang of kleur, zal dit blijk van medeleven zijn diepere betekenis niet missen.

Alleen reeds vorig jaar werden er meer dan 1600 pakketten verstrekt. Nu zullen we niet vertellen, als krententellers, wat de waarde van elk pakket is en wat zo'n Kerstgave kost: u kunt het uit het getal 1600 reeds veilig schatten. Schat het maar aan de hoge kant, dan zult u het reële bedrag eerder benaderen, dan wanneer met cadeau-maatstaf getaxeerd wordt.

De belangen van den Zeeman beharttigen zou een leuk werk zijn als wij konden rekenen op onzichtbare oompjes, die telkens, telkens diep in hun zak tasten, of grote onbekenden, die steeds terechtertijd kanalen naar brandkasten weten te boren!

Het volle gewicht ligt echter op onze schouders wat we evenwel gaarne torsen.

Wanneer echter op Zaterdag 8 November een legertje van charmante helpstertjes een aanval op U zal wagen: een speldje ten behoeve van het Kerstfeest der zeelieden, denk dan, behalve aan uw Christen- en nationale plichten, aan het noodzakelijke werk dat ge steunt. Gij zult leemtes aanvullen in de harten van hen, die jarenlang van vrouw en kinderen verlaten zijn. Gij brengt troost, sympathie en medeleven.

Het Curaçaose volk is trots op onze Nederlandse Koopvaardij, laat wederkerig door uw Kerstgeschenk den zeeman trots zijn en vol eerbied voor de Curaçaose Burgerij.

Uw kleine gave op 8 of 9 November zal meehelpen om vele harten blij te maken."

Ter verduidelijking deelt bovengenoemd Comité Kerstviering — Zeelieden ons nog mede, dat Mej. E. W. J. Wouters als voorzitster van het Comité Zeemanshuis de leiding heeft van de Kerstviering der Nederlandse Zeelieden, en dat voornoemd Comité onder haar leiding allen Nederlandsen zeelieden (zonder onderscheid van godsdienst, rang e.d.), die na 1 December as. onze havens aandoen, een pakket zal verstrekken.

Behalve de speldjesdagen, die Zaterdag en Zondag as. gehouden zullen worden, zal de Presidente van het Comité dezer dagen nog een circulaire doen rondzenden voor de inzameling van giften.

[Het is een wel zeer mooie gedachte, dat Mej. Wouters, die dit jaar reeds zoveel voor de zeelui gedaan heeft, ook ditmaal weer de leiding op zich heeft willen nemen om de Nederlandse zeelieden te onthalen. Een hartelijke aanbeveling is zeer zeker op haar plaats. — Red.]

ALUMINIUM-WEEK.

De Aluminium-week begint vandaag.

Hebt u thuis of op uw erf al eens goed rondgekeken naar oud aluminium? Zo niet, doe het dan nog vandaag en houdt het bij de hand, want Maandag begint de inzameling.

Speldjesdag,

ZATERDAG A. S.

Door een speldje van vier plakken
Zal Uw beurs heusch niet verzwakken.

Niet lang geleden zou in een klein Amerikaans stadje ook een inzameling van aluminium worden gehouden. Men verwachtte er niet zo veel van. De meest optimistische raming was drie honderd kilo. Weet u wat er voor de dag kwam? Twee duizend drie honderd en twintig kilo, dat is meer dan het gewicht aan aluminium, dat nodig is voor de fabricage van een Spitfire.

Curaçao moet voor ten minste een heel eskader Spitfires van dit voor de oorlogvoering onmisbare metaal opbrengen. Als iedereen meehelpt, kan dat ook makkelijk. Vergeet niet, elke gram is welkom.

Gedurende de Aluminium-week zullen de ophaalauto's bemand met Mariniers, Schutters en Leden van de Transportcolonne van het Rode Kruis door de stad en de buitenwijken rijden en zich op verschillende punten opstellen. Het wordt u dus al zeer makkelijk gemaakt om uw aluminium kwijt te raken. Zware stukken of grote hoeveelheden, die u zelf bezwaarlijk aan de auto's kunt afleveren, worden met genoegen van uw huis, werkplaats of erf gehaald, als u daarvan maar tijdig kennis geeft aan ons Centrale Punt bij de fa. S. E. L. Maduro & Sons, Inc. tel. 1200. Moet er iets uit elkaar worden gehaald of worden gesloopt, laat het ons dan ook weten of zeg het aan den leider van de ophaalploeg op de auto.

De ophaalauto's zullen in hoofdzaak het volgende plan rijden:

Maandag 3 November: van 8 tot 10 en van 16 tot 17 rondrijden door Punda, Pietermaai, Scharlo, Penweg. Van 10 tot 11, opgesteld op Van Walbeeckplein; van 17 tot 18, opgesteld bij de markt De Ruyterkade.

Dinsdag 4 November: van 8 tot 10 en van 16 tot 17 rijden langs Saliña, Gaito, Groot Kwartier, Van Engelen; van 10 tot 11 opgesteld op Kruispunt Van Engelen en bij Suikertuintje; van 17 tot 16 bij splitsing Saliña en Caracasbaaiweg.

Woensdag 5 November: van 8 tot 10 en 16 tot 17 rondrijden door Otrabanda, Mundo Nobo, Wishi, Cas Chiquito; 10 tot 11 opgesteld bij Recreation Park Mundo Nobo; van 17 tot 18 opgesteld op Brion Plein.

Donderdag 6 November: 8 tot 10 en 16 tot 17 rondrijden over Isla, Rio Canario, Julianadorp; 10 tot 11 opgesteld bij Club Asiento; 17 tot 18 opgesteld bij Politiepost Rio Canario.

Vrijdag 7 November: van 8 tot 10 rondrijden Berg Altena, Parera enz.; van 10 tot 11 opgesteld bij Politiepost Altena; van 16 tot 17 rondrit Punda; van 17 tot 18 opgesteld Wilhelmina plein.

Zaterdag 8 November: algemene rondrit door het Stadsgedeelte.

Nog eens, zorgt er voor uw aandeel bij de hand te hebben en helpt mee, om de inzameling een daverend succes te maken!

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Bioscoop-voorstelling.** De Commissie „Feria Iglesia Pietermaai" heeft enige tijd geleden een „Fancy Fair" gehouden, teneinde de beschikking te krijgen over voldoende middelen om de H. Rozenkranskerk te kunnen restaureren. De Firma Marchena & Morón heeft toen aan deze Commissie welwillend het „Cinelandia" theater ter beschikking gesteld om op een avond een bioscoop-voorstelling te geven voor kinderen en volwassenen ten bate van bovengenoemde kerk.

De organisatie van deze Filmavond is opgedragen aan de K.J.C., en deze filmavond zal gegeven worden op morgen **Di. 4 Nov. om 18.30 uur.**

Programma: 1. Pathé News; 2. Een aardige short; 3 Secret Service of the Air.

Indien uw kinderen deze film bezoeken, krijgen zij een nuttige ontspanning en dragen tevens bij voor een goed werk.

— **Kath. Sport Centrale:** Korfbal: Aamos — Bito 0—0. Voetbal: Blauw Wit — Tropials 0—2; Tropials — Scherpenheuvel 5—2; Vitesse jr. — Groot Kwartier 6 — 0. Vitesse — Jong Columbia 3—1. Door deze overwinning plaatst Vitesse zich in de finale tegen Ajax. V.K.C. — proefelftal K.S.C. 1—3.

— **Kath. Padv. te Zaquito:** Zaterdagmiddag bezocht de Petrus Canisiusgroep Zaquito. De padvinders van deze groep voerden verschillende toneelstukjes en spelletjes op, die de bewoners van Zaquito aangenaam bezig hielden.

Het was een prettige middag. Het is te hopen, dat op meer dergelijke wijze vreugde gebracht wordt aan deze lijdende mensen.

— **C.A.B.-wandelmars.** De Heer H. A. Dennert stuurt namens de C.A.B. een communiqué, dat vanwege de lengte natuurlijk niet in zijn geheel kan worden opgenomen, maar waarvan de kern a.v. is: De wandelmars van 13 en 14 Dec. as. zal Jan van Galen wandelmars heten; batig saldo gaat aan het J.v.G.fonds; speldjes en diploma's voor hen die met goed gevolg de mars afleggen; er is mogelijkheid voor individuele en groepsgewijze deelneming. Wisseltropeeën voor de winnende groepen; verdeling in militairen, heren, dames, gemengd. De C.B.L.O., de C.P.I.M., Maduro & Sons en de N.I. Gas Mij., hebben tropeeën beschikbaar gesteld. Inschrijfgelden *f* 1.50 voor C.A.B.-leden, 2 gld. voor niet-leden. Inschrijfgelden kunnen niet worden terugbetaald.

Voor het inschrijfgeld wordt ontbijt, lunch op Newport beschikbaar gesteld; voor avondeten van Zat. moet men zelf zorgen. Zondagmorgen zwemmen. In de brief van den Heer Dennert wordt niet gesproken van kerkbezoek, doch uit de brief, die d.d. 24 October jl. in Dagblad „Amigoe di Curaçao" werd geplaatst, citeren wij nogmaals: „Aan de R.K. Deelnemers zal gelegenheid worden gegeven om op Zondagmorgen hun godsdienstplichten te vervullen." Voor de inschrijvingen en verdere inlichtingen zij verwezen naar het Secretariaat, Emmastad 128B, telefoon 9-220. Inschrijvingen moeten vóór 2 Dec. binnen zijn.

[De Redactie is te allen tijde bereid om iets van haar te kleine en kostbare plaatsruimte voor verenigingsnieuws af te staan; maar er zijn zoveel clubs, verenigingen e.d. die iets te vertellen hebben, dat wij dringend moeten verzoeken mededelingen zo kort mogelijk te houden, anders worden zij noodzakelijkerwijze van redactiewege ingekort. Wij willen wel, maar kunnen helaas niet anders. Red.]

CURAÇAOENAARS IN NEW YORK.

De heer Henry da Costa Gomez en zijn familie huurden voor de winter apartementen in het Essex Huis te New York. Eveneens zullen daar gedurende de winter verblijf houden de heer en mevrouw José M. L. Maduro.

ER BESTAAT EEN KATHOLIEK MILITAIR TEHUIS.

Nog zijn er heel velen, die niet weten of willen weten, dat er een R.K. Militair Tehuis bestaat, dat zeer goed werk verricht. Dit Tehuis is twee jaar geleden plechtig geopend en het werd opgericht door de R.K. Militaire Vereniging „Sint Christophorus", die ook al 10 jaar bestaat.

Het Tehuis voorziet in een grote behoefte, vooral in deze tijd. Dit bleek o.a. uit het bezoek in de maand October. 1300 Bezoekers kwamen er in deze ene maand. Ongeveer 400 maakten gebruik van het alom geroemde restaurant. Er verbleven pensiongasten, die tezamen 60 pensiondagen vulden.

Biezondere aandacht wordt er voor gevraagd, dat de militairen via het R.K. Militair Tehuis kunnen corresponderen met hun familieleden in Nederland. Hiervan wordt reeds een druk gebruik gemaakt.

Het R.K. Militair Tehuis, Pietermaai 20, heeft in de bijkans twee jaar van zijn bestaan zich een grote plaats verworven in het hart der militairen.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Del Pueblo.
Punda: Juliana.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Ma. 3 Nov.

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75.
Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 57.
Scheepvaart Afd.: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Nederland.

HOUDEN TOT HET EINDE.

De nieuwe Nederlands-Indische legercommandant Luitenant-Generaal H. Poorten heeft een dagorder tot het gericht, waarin hij officieren en ppen aanspoorde hun werk te zetten geïnspireerd door ge- Berenschots grote voorbeeld en rken voor de tot standkoming een krachtig, welgeoefend mo- oegerust leger zodat, wanneer wij ouden geroepen worden de wa- op te nemen tegen vreemd ge- wij deze taak tot het goede einde n kunnen volbrengen, welberust onze eigen kracht.

NISTER VAN DEN TEMPEL AKT GOEDE PROPAGANDA.

ister Jan van den Tempel heeft het gedurende zijn kort verblijf in de nigde Staten. Behalve het doel voor hij gekomen is, de leiding de Nederlandse delegatie ter Intionale Arbeidsconferentie, behar- een ander belang, de propagan- oor de goede en grote Nederlandse

aarvan blijkt uit de talrijke inter- s die de minister aan de pers ver- ft en uit de redevoeringen, die hij . Zo heeft Dr. Van den Tempel dagen voor ongeveer vijfhon- den van de Nederlandse kring te York gesproken. Hij zeide onder re dat negentig procent van de aven van Londen voor de oorlog worden en hij gaf een uiteen- van de maatregelen die door de ndse Regering worden en zijn n ten bate van gewonde Neder- se zeelieden en van de families gedode Nederlandse zeelui. De ister eindigde met de woorden: ij mogen rotsvast vertrouwen heb- in de eindoverwinning, indien wij plicht doen."

ELANGRIJKE BEOEMING.

olonel R. Bakkers, sous-chef van Generale Staf van het Nederlandssche leger, is benoemd tot chef van Generale Staf in plaats van den w benoemden legercommandant enant-Generaal H. Ter Poorten.

ERLANDSE OORLOGSVLIE- ERS BOEKEN SUCCESSEN.

n Nederlands eskader heeft met t succes deel genomen aan lucht- allen op de vijandelijke kust van elijk Noorwegen tot aan Lapal- in Frans Bretagne. Het heeft na schip gebombardeerd en sche- en met machinegeweervuur be- t. Elf schepen werden zwaar ge- en een grote anker getorpe- De weersomstandigheden waren rschillend over de grote afstand het operatie-gebied. Van een loze hemel en stralend maan- tot zwaar bewolkt en bitter koud. e Hudsons van de Koninklijke Ne- ndse marine-vliegdienst hebben een vijandelijk schip aan de se kust tot zinken gebracht. Het was een vlaggeschip, het andere voorraadschip.

N VAN DE NEDERLANDSE TBANKEN IN ENGELAND.

de reeds bekend gemaakte na- van leden der nieuwe Nederlandse banken in Engeland moeten nog en gevoegd die van Mr. Dr. J. M. Moor (vroeger rechter te Rotter- , Mr. Dr. A. A. van Rhijn, Mr. E. Busmann, Mr. H. van Everdin- Mr. Ad. Koeleman, Mr. F. J. H. ers. Bij de griffiers Mr. E. P. A. man Weber.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

Volk en Vaderland (van 3 Octo- eist maatregelen tegen den be- en letterkundige Dr. Jan Walch, teur van de toneelschool te Amsterdam, die met zijn taal en houding zijn leerlingen vergiftigd in anti-nationaal-socialistische zin.

— De havens van Groningen, Medemblik en Rotterdam zullen worden uitgebreid.

— Tot burgemeester van Maastricht is de N.S.B.'er Mr. L. C. H. J. Peeters benoemd. Hij werd door Graaf de Marchant et d'Ansembourg, in tegenwoordigheid van vele Duitsers, geïnstalleerd.

— De Nederlandse dagbladen van 18 October maken melding van de installatie van een rechtbank van militaire vrede-rechters. Leden van die rechtbank zijn: de Oud-Generaals Seyffardt (president), en W. J. D. Havelaar en de kapiteins T. C. van Dierendonck en J. E. Hofman.

— Drie Nederlands-Indische vliegers hebben te Londen voor Radio-Oranje gesproken. Zij vertelden van de fabelachtige groei van de Nederlands-Indische strijdkrachten en van de geestdrift bij alle lagen der bevolking. De voornaamste gebeurtenis gedurende hun reis van Indië naar Engeland noemden zij het bezoek aan Prinses Juliana dat onvergetelijk was geweest.

— Gedurende de maand September zijn 43.062 Nederlanders beboet wegens te groot gas-gebruik.

— De Telegraaf vertelt dat vele arrestaties in Amsterdam zijn geschied wegens onwettige vervaardiging of verkoop van boter. Melk bevatte dikwijls anderhalf in stede van de voorgeschreven twee en een half procent boter en van het zodoende achtergehouden vet werd de onwettige boter gemaakt.

— Nederlands-Indië altijd paraat, bracht in twee maanden zijn voorgenomen bijdrage voor de nieuwe Jan van Galen bijeen. Niet minder dan vijf millioen gulden.

— De commandant der Britse Homeforces, Sir Allan Brooke, bracht een bezoek van een gehele dag aan het kamp der Nederlandse brigade in Engeland.

Buitenland.

HOE DE STRIJD WORDT VOORTGEZET.

Een veelzeggende ommekeer voor het Rode leger in de strijd van een maand voor Moskou en de Russische terugtocht diep in de Krim in de richting van de vlootbasis Sebastopol aan de Zwarte Zee wordt toegegeven nu de beslissende ogenblikken klaarblijkelijk naderden aan 2 van Ruslands 3 meest omstreden fronten. Hoewel de Russische situatie zowel aan het Moskou- als aan het Krimfront als gevaarlijk werd toegegeven, beschouwden waarnemers geen van beide tot nu toe als verloren zaken. Er was geen ogenblikkelijke uitleg voor wat de radio van Moskou er toe bracht te zeggen, dat de slag om de Rode hoofdstad een van de meest ernstige phasen was ingetreden, behalve door het bericht, dat de nazies verse reserves van tanks, kanonnen en manschappen in de strijd wierpen. Het voornaamste punt aan de centrale sector scheen het ammunitie-centrum Tula te zijn op 100 mijl ten Zuiden van Moskou, de Zuidelijke anker van de defensielinie van de hoofdstad. „Rode Ster", het orgaan van het Rode leger, schilderde een schijnbaar ernstig beeld af van Tula, waarbij de Duitsers dag en nacht hamerden tegen de gebarricadeerde stad ongeacht hun enorme verliezen. „Pravda", het communistische partij-orgaan, zeide, dat de verdedigers elke Duitse tanks en infanterie-aanval terugwierpen.

De berichten van de Krim zeiden, dat de Duitse troepen Bakhchisarai bereikten in de heuvelen op slechts 20 mijl ten Noorden van Sebastopol, doch waarnemers verklaarden, dat het Rode leger grond gaf om tijd te winnen voor het reorganiseren van de verwachte hechte verdediging van de vlootbasis. Dit gaf steun aan de Duitse bewering, dat de hoofdstad van de Krim, Simferopol, op 40 mijl ten Noorden van Sebastopol, zich reeds in hun handen bevond en dat de naziestrijdkrachten snel opdrongen naar de haven, welke waarschijnlijk het voornaamste doel is. Aan dit meest actieve front, voor Rostov aan de Don — de toegangspoort naar de Caucasus — en elders in de reusachtige gevechtszone, kregen de Russen klaarblijkelijk voor het eerst gelegenheid tot ademen na 4 weken.

Dit kwam waarschijnlijk doordat het slechte weer de offensieve operaties hinderde. De waarnemers trekken echter niet veel optimisme uit het weer. Zij zijn bevreesd, dat de zeeën van modder, die zijn veroorzaakt door de gevallen sneeuw en regen, zullen worden verhard door kouder weer, dat verwacht wordt, waardoor de Duitse mobiele pantserstrijdkrachten de vaste grond krijgen, welke zij nodig hebben. Er is geen aanwijzing van verslapping in de luchtoorlog.

Het Russische communiqué sprak van 34 Duitse vliegtuigen, die gisteren bij hevige luchtgevechten in de gebieden rond Moskou werden neergeschoten. Verder werden meer dan 2 bataljons van Duitse troepen, 25 tanks en 350 trucks met troepen of ammunitie, op Zaterdag door Sovjet-vliegtuigen aan de Centrale en Zuidelijke fronten vernietigd.

De Duitse luchtmacht hamerde op Sebastopol en niettegenstaande de voortgang van de elite Duitse troepen, voorspelde een waarnemer, dat de luchtmacht een beslissende factor zou blijken te zijn op de Krim. Hij voorzag een Duitse zwenking naar het Oosten in de richting van de smalle straat, welke de Krim van de Caucasus scheidt, terwijl de grote vlootbasis onbruikbaar zou worden gemaakt door de Duitse luchtbombardementen. Deze militaire autoriteit zeide, dat naar verwachting de Duitsers de tactieken van Creta zullen pogen te herhalen door parachutisten te doen landen aan de overzijde van de smalle zeeëngte op de Caucasische haven Novorossisk, de enige andere basis van de Zwarte Zeevloot en een machtig bruggehoofd voor een opmars naar Ruslands olievelden en mogelijk verder naar het Midden-Oosten. Een priem van de Duitse strijdkrachten op de Krim zou — gelijk toegegeven werd — reeds in Oostelijke richting zijn gestoken naar het spoorweg-eindpunt en de haven van Kerch, tegenover de Caucasus.

Indien de nazies Sebastopol zouden nemen, werd hier te kennen gegeven, dat zij deze drie belangrijke voordelen zouden behalen: Ten eerste, zouden zij de Russische vloot drijven naar de tweede basis te Novorossisk en naar de meest Zuidelijke hoek van de Zwarte Zee, Batum.

Ten tweede, zou de Duitse luchtmacht hierdoor bases verkrijgen, van waaruit aanvallen zullen kunnen worden ondernomen op de Russische zeemacht en de verdedigers van de Caucasus. Ten derde, zouden de nazies een geschikte springplank krijgen om over de Straat van Kerch te wippen (Londen, (AP) 3.11).

GENERAAL ZJUKOV EXIT.....

Onze telegrammen maakten er geen melding van, doch Radio-Boston heeft gisteravond omgeroepen, dat Gen. Zjukov van het commando van het centrale front is ontheven.

NIEUWS VAN OVERAL.

— New York: Erskine Caldwell, schrijver en oorlogscorrespondent, keerde per vliegtuig uit Moskou terug. Hij zeide, dat indien men geen volkomen hulp verstrekt aan de Sovjet, „wij allen binnen de volgende 18 maanden Heil Hitler zullen roepen." Hij zeide, dat mannen en materialen van Groot Britannië en de Verenigde Staten zullen worden gezonden. Verder zeide hij, dat Rusland ontdaan is, dat Engeland in het Westen niets doet.

— Hongkong: Vele waarnemers waren het erover eens, dat de oorlog naar het Verre Oosten zou kunnen overslaan als resultaat van Japans belofte om hulp te bieden aan Duitsland in geval van een aanval door een andere mogendheid welke voorheen nog niet in oorlog was.

— Singapore: Generaal Sir Archibald Wavell is hier gearriveerd om besprekingen te houden met Sir Robert Brooke Popham en Alfred Duff Cooper, alvorens de laatste vertrekt naar Australië.

— New York: Een bericht van de Britse radio, dat werd opgevangen door de National Broadcasting Company, zeide, dat Japan en Rusland een overeenkomst hebben gesloten betreffende de grens tussen Mongolië en Mandsjukuo.

— Rome: Het Hoofdcommando meldt botsingen met Britse troepen aan het Ethiopische front. Britse pogingen om de Italianen aan het Tobrukfront aan te vallen zouden zijn afgeslagen.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Volgens Britse persberichten uit Stockholm zijn verschillende grote Britse transportschepen te Archangel aangekomen met oorlogsmaterialen.

Andere berichten, eveneens uit Stockholm afkomstig, delen mede, dat de Duits-Finse troepen zich op 14 mijl van Murmansk bevinden. Tevens wordt gemeld, dat hevig kanongebulder in de Baltische Zee werd gehoord, hetgeen in Stockholm tot de mening leidde, dat de Russische vloot zich een weg tracht te schieten naar het Westen uit Hango, de Russische basis op het Finse schiereiland.

Nazie-vliegtuigen vielen in de nacht de scheepvaart aan in het Suezkanaal.

Volgens de Duitsers werd een koopvaardijschip van 6000 ton vernield.

De radio van Moskou zeide, dat Poolse geweren gevonden werden nadat de Russen de Duitsers hadden verdreven uit een dorp aan het Zuidelijk front. De omroeper beschouwde dit als een bewijs, dat de Duitsers niet in staat zijn hun gewone divisies voldoende te voorzien van Duitse wapenen.

Het Russische middagcommuniqué deelt mede, dat in de afgelopen nacht de Russische troepen op alle fronten vochten. Verder werd gezegd, dat in de nacht van 1 op 2 November de Russen bij Tula 40 Duitse tanks vernielden en niet minder dan 500 fascistische officieren en manschappen.

Berichten van het Rode leger melden de herovering van het Noordelijke deel van de stad Kalinin op 95 mijl ten Noord-Westen van Moskou. De berichten zeggen, dat duizenden Duitsers begraven zijn onder de puinhopen van de brandende felheid.

Premier Mussolini hield een rede ter herdenking van de Italianen die vochten onder Garibaldi voor de eenheid van Italië. Mussolini herinnerde eraan, dat troepen van de Franse Republiek in 1849 en het Franse Imperium in 1867 vochten tegen de Garibaldisten. Verder verklaarde hij: „Van onze dikwijls langdurige en soms noodzakelijke zwijgzaamheid moet niemand ertoe worden geleid te denken dat wij niet vergeten." Waarnemers beschouden dit als willende zeggen, dat Italië, niettegenstaande het zwijgen omtrent de eisen ten opzichte van Frankrijk, hiervan geen afstand heeft gedaan.

Gayda verklaarde in de „Giornale d'Italia" dat de Amerikanen Italiaanse duikboten aanvallen in de Middellandse Zee.

Aruba, Bonaire en Curaçao in een Kampement.

..Op een middag... op een weg... er uitziend als een zongebakken ribbeltjeswasbord, als kantwerk bezoomd met spichtige cactussen, glijdt en slipt en schudt een auto voort, waaruit zeven glundere gezicht staren.

De kaduke autoradio is op volledige wijze vervangen door de uiting der muzikale gevoelens der inzittenden en het schone lied „Pim Pom Pa...... Pim Pom Pa" drijft tegen de baranca's en doet den enkelen inboorling op de weg met open mond staan staren tot hij de „boca" met een klap sluiten gaat vanwege de stofwolk, die achterblijft.

Naar het Kamp!!!

De auto staat daar naast de schuur en is ontladen. Als een groen paradijs ligt daar beneden stil en vredig het bos met de wuivende kokospalmen. Links daarvan een weg, ruw omzoomd met stekelig struikgewas, opwaars gaande de bergen in...... naar zee.

Ieder draagt zijn last naar beneden... het kampmateriaal...... Toontje en Gerard hebben zware vrachten...... Tirzo en Wim laten zich ook niet onbetuigd en Bonairiaantje moet bij het achtergeblevene blijven om te zorgen, dat die nieuwsgierige koe niet snuffelen gaat naar eetbare dingen, die nog bij de auto staan.

Vaan Rien zijn blouse is doorzweet. Waarom probeert hij dan ook steeds het allerzwaarste te dragen en doet het ook? Maar zo is hij nu eenmaal! Is die kampplaats niet mooi daar, dat stukje wildernis met daarachter het oerwoud!

De jonge broertjes zijn maar wat gewillig het kampje op te bouwen...... dikwijls dwalen grote ogen naar die cocosbollen daarboven.

Verderop liggen als rustieke tempeltjes cementen putten en een stenen open kamertje... voor... ik weet niet wat. Slanke stammen met ruisende blaren rondom...... omgeven en overschaduwen.

Daar staat de groene tent klein tussen de palmenlaan. Even verder...... tegen verweerd gebrokkelde afrastering, vlamt alreeds een vuurtje, waar het schraal slanke jongenslichaam van Gerard over gebogen staat...... bezig thee klaar te maken.

Vaan Rien is met enige helpers dikke broodsneden aan het snijden...... daarbij staan jampoten en reeds open een groot blik...... waaruit de dikke plakken worst gesneden.

Aan een hoge palmstam wappert de vlag, waaronder het kamp met gebed en padvinderswet geopend werd.

Het donkert reeds...... voor de tent is nu het kampvuur...... dat gretig de vracht der dode gevallen cocosstengels verslindt en helder opvlamt.

Woudloperslevens...... aan het einde des dags bij het vuur met verstelsel en praten...... zo nu en dan een liedje...... een die opstaat en het vuur nieuw voedsel geeft.

Later gaat de vlag neer...... komt de rust van de nacht...... als je zelfs niet meer praten mag, buiten de tent het vuur te gloeien ligt en je slechts nachtgeluiden hoort...... een oefent zich in het zachtkens snurken...... als Toontje niet slapen kan...... fluit hij zacht een wijsje...... net als Vaan Rien het land der dromen in gaat glijden... strijkt een vederhand van een anderen slaper hem over het gezicht, daar die op dwaaltocht is.

Zacht gekraak van diergeluiden uit het oerbos daarachter, dat leven gaat. De sikkelmaan op open plekken lichtglans werpende...... zo glijden uren voort.

Vanuit de verte komt klokgeklank ......wekt leven in de tent en in de hutten buiten het plantagebos.

De leider zoekt zijn weg onder zwak lichtglans van zijn electrische lantaarn en is nog niet lang doende, als schril wekkergeratel allen onder het tentdak wekken gaat.

Op de knieën in de tent...... kleine pyama gestalten, die het „Onze Vader" en het „Wees gegroet, Maria" zeggen...... met nog slaperig stemgeluid...... dan uit de tent.

Daar schudt er een het bladervulsel uit zijn hoofdkussen boven het hel vlammende vuur...... onwetend nog schudt hij een schat weg...... waarna hij later vruchteloos zoeken gaat...... de vlammengloed verteert...... en geeft schijnsel aan den leider, die zijn baardharen weg te krabben staat.

In linie gaat het naar de Kerk...... later op de weg met tweeën. Het kleine Godshuis is vol cunucumensen ...... die hun Priester eren en liefhebben om zijn diepe gelovigheid en mensenliefde, die zich nu ook uit in de wijding, waarmede hij het Offer der Mis weet op te dragen.

De duisternis is overgegaan in daghelderheid als het kleine kampgroepje tussen de verspreide kerkgangers gaat, die in groepjes te kijken en te wonderen staan...... op weg naar het Kamp.

Eerst de tent netjes in orde maken... de kerken bouwen en stoken gaan...... dan volgt de morgenmaaltijd.

Te midden van al dat leven en die groei...... dieren.... planten en struikgewas...... moet een padvinder een dierenvriend zijn...... het motto van de kampdag. Het artikel der Wet bij de Vlag.

„Hopman...... van je auto staat een band leeg...... flakkoe! luchio foetsie! Daarom om tien uur plakken gaan...... een padvinder glimlacht en fluit onder alle moeilijkheden...... Vaan Rien gaat met zijn naamgenoot mee. Had ik het anders verwacht?...... He?...... Neen!! Ik ken hem nu...... hij heeft een echt padvindershart...... altijd bereid om te helpen!!!

Oprukken...... hè...... hè...... band er af...... nou gaat Vaan Rien plakmiddel beneden halen...... spijker als souvenir uit de buitenband...... de binnenband kon daar niet tegen...... pomp geleend en bandafnemer van den jongen Dijs... die cunucugastvrijheiden behulpzaamheid joviaal toepast...... geplakt...... er in...... en nou komt het zweten. Weer Vaan Rien...... die zijn bloed als offer te plengen staat op het koude...... zonnehete staal...... dan weggaan om verband.

Toontje komt hem aflossen...... zijn kort maar lenig jongenslichaam buigt zich over de autopomp en hij oefent zo meteen diepe kniebuigingen. Zo komt het wiel weer onder de auto...... warempel...... het is goed. Nu gaan wij tweeën auto-wassen...... de regenpokken gaan eraf met natte zeemlap en Toon die wrijft haar droog......tot ze een prachtwagen wordt...... zowaar...... de auto-radio speelt ook weer eens een keertje.

Beneden in het kamp staat er een pannetje in de keuken op de kookstenen. Vol met cocosnotensap...... goede daad van de jongens aan den leider...... broeder kampeerders...... wier buikjes te bollen staan van het reeds genotene.

Vaan is naar zee met de kampeerders...... daarom maar aardappelschillen en als de zongebrande groep terugkeert...... volgt het koken van het groot diné...... waar allen aan meedoen...... echt jongensfeest.

De pasgebakken biefstukken doen je watertanden...... je kan dat wateren van je tanden alleen maar drogen door er hete biefstuk tegen te leggen en dat dan vanzelf met die waterende tanden bewerken gaan...... wat smaakt dat lekker. Vaan Rien heeft er bepaald plezier in.

George kijkt met begerige ogen...... zijn buikje verlangt naar die hartige kost en welnu...... hij zal het hebben, denkt Vaan Rien...... en neemt George onder zijn bescherming.

Tussen twee haakjes...... wat werd er achter die jampotten gewerkt! Het middagmaal was koninklijk...... zoveel vlees als je maar verorberen kon. Gebakken aardappeltjes en sperciebonen ...... de laatste door Toontje bereid op de manier van zijn Moeder...... en dan dat perensap met peren uit die grote blikken!

Na pannenwas...... keuken inspecteren...... De grijzen ogen boven het verbrande Arubaanse neusje van Wim kijken een beetje droevig, als zijn pan nu niet bepaald goedgekeurd wordt.

Na de inspectie...... vrijaf...... dicht bij de tent liggen de twee Rienen op de blauwe soldatenmantel broederlijk te rusten.

Verder op...... in het bos...... tussen de hoge cocospalmen...... zit een steltje Indianen met naakte bovenlichamen...... wat zijn ze wonderlijk stil. Daar dicht bij staat een hoge groene ladder tegen een palm en je ziet de ronde vruchten herhaaldelijk naar de monden gaan.

Maar de middag gaat zo vlug...... nu is het al 16 uur...... tijd om op te breken gaan.

Gerard......chef der Troepialen...... maakt weer thee...... nog een maaltijd van dikke sneden brood...... worst...... jam...... biefstuk...... ô onvergetelijke jam!!

Kijk die buikjes gespannen staan... Tirzo wordt bewonderd...... hij is werkelijk de winnaar...... zo als dat bolle buikje zich triomfantelijk boven de broekriem toont. Doch ook George heeft zijn best gedaan...... door dikwijls heimelijk de broekriem los te knopen en nu wil ik over Wim...... Gerard en Toontje nog niet eens praten.

Maar aan alles moet een einde komen, zo ook aan dit wonderlijk prettig kampje met zijn wel en wee, zo ook aan deze schets, die eindigt met de terugtocht onder jolig gezang, terwijl de auto met de kaduke radio voortsnort zijn lichtbundels werpend door het avondduister."

P. V.

BEGROTING 1942.

Dammen.

Allereerst sprak de bestuursgemachtigde Groote over de damaanleg bij artikel 103. Er is in twee jaar veel werk gedaan. Vele dammen werden vernieuwd of verbeterd. In het tweede district werden 75 dammen hersteld; in het derde district werden 2 grote dammen bij Wacao vernieuwd. Bij Willibrordus werd het vanggebied der dammen verdubbeld. De heer Groote deelt mede, dat er nog geen uitgewerkt damplan bestaat, doch dat men aan de uitwerking daarvan bezig is.

De heer Maal, die steeds opkomt voor damaanleg, wilde een duidelijk antwoord van het Bestuur of het nu werkelijk ernst is met de behartiging van de landbouw. De heer Groote zegt, dat het Bestuur wel degelijk van plan is de landbouw vooruit te helpen.

De heer Maal wijst nog op een oud plan, dat er bestaat voor damaanleg en wel van het jaar 1906. Van dit plan is slechts de dam bij Zapateer aangelegd, maar de resultaten zijn tot nu toe uitstekend. De putten van Zapateer zijn altijd vol. Waarom gaat het Bestuur niet door met de uitwerking van dat plan.

Watervoorziening Aruba.

De bestuursgemachtigde Franke zegt, dat f 12.000, die op de Suppletoire 1941 was aangevraagd voor de proefboring op Aruba, niet voldoende zullen zijn. Een totaal bedrag van f 28.000 is nodig, zodat het Bestuur op deze begroting weder f 16.000 moet aanvragen. Zo de leden dit bedrag afstemmen, zal het Bestuur ook de f 12.000 van de Suppletoire 1941 terugnemen.

Hij verzoekt echter den Statenleden gunstig over deze post te oordelen, daar er voor Aruba zulk een groot belang mede gemoeid is.

De heer Rustige zegt, dat hij het idee gekregen had, dat f 12.000 voldoende zou zijn. Hij wil weten of het Bestuur alleen den wichelroedeloper geconsulteerd heeft of ook nog deskundigen. Hij weet, dat Dr. Westerman, een geoloog, een ander idee is toegedaan. Is het niet mogelijk dezen geoloog alsnog te raadplegen?

De heer Franke zegt, dat het Bestuur dat niet van plan is, maar dat het grote spoed achter alles zetten wil zodra de gelden gevoteerd worden. Hij wijst op de mening van den heer Vromans bij de behandeling van de 1e Suppletoire 1941 gegeven.

Ook de geologen kunnen geen absolute zekerheid geven. Ook is alles bij elkaar het aangevraagde bedrag werkelijk klein in vergelijking met het grote belang, dat bereikt kan worden. De nodige voorbereidingen zijn zover, dat na de toekenning der gelden slechts een maand nodig is voor de proefboring. De heren Capriles en Senior willen weten of die f 28.000 dan ook zeker voldoende zullen zijn en dat niet later nog meer gevraagd zal worden. De bestuursgemachtigde zegt hierop, dat dit bedrag noodzakelijk bestemd is alleen voor de proefboring.

Het ligt niet in de bedoeling van het Bestuur meer geld daarvoor te gebruiken. Het Bestuur kan echter niet voorspellen hoe de uiteindelijke resultaten zullen zijn. De wichelroedeloper heeft de aanwijzingen gegeven voor deze proefboring en zal er ook bij aanwezig zijn.

De heer Vromans houdt weder een warm pleidooi voor deze post. Hij wijst op het grote belang voor Aruba.

Dr. Westerman van Maracaibo is wel een geoloog, maar houdt zich enkel bezig met olie-onderzoekingen. Ook na de onderzoeking moeten er proefboringen geschieden, die lang niet altijd succes hebben. Hij prijst de voortvarendheid van het Bestuur in deze zaak en verzoekt zijn medeleden deze voortvarendheid niet te remmen. Iedereen op Aruba is overtuigd, dat deze kans moet worden waargenomen.

Ook de heer Plantz beveelt de aanname van deze post ten zeerste aan om wille van het grote belang. Er is risico, maar laten de Staten die accepteren. Dit voorstel komt in stemming en wordt met de stem van den heer Maal tegen aangenomen.

Standplaatstoelage voor onderwijzers.

De heer Plantz vraagt de standplaatstoelage weder op de begroting te brengen. De bestuursgemachtigde neemt dit voorstel over.

De heer Maal verzoekt bi… het geld op te brengen voor e… faecaliënauto. Het Bestuur … dit voorstel over.

De be…

Over de bedrijfsboer wo… enige vragen gesteld. Het … antwoordt, dat het ten volle … is over zijn werk. Dit blijkt … brief van den Gouverneur a… ten. Bij de behandeling van … zal men verder op deze quaes…

Dr. Maal beantwoordt …

Bij de rondvraag neemt de … het woord om in te gaan, … heer Gerharts van Bonaire … moeten zeggen naar aanleid… beschuldigingen tegen den … Bonaire. Volgens den heer … rust het gehele betoog van … Gerharts maar op woorden … feiten. Het „men zegt" heeft … wel waarde en zeker op zulk … eiland als Bonaire. Hij pro… tegen als zou hij bespreking… hebben in obscure kroegjes, … niet komt. Hij heeft zijn … opgedaan tijdens een driedaa… op Bonaire en in die tijd … meer gezien te hebben … Gerharts in 10 jaar. Hij vra… de heer Gerharts altijd zo'n … is voor de belangen van Bo… dit ook geschied is bij de … der aloëplantjes. Overigens … heer Maal die politieraad … geringe betekenis, daar hij … voltallig was. Graag zou hij … willen vernemen van land… mund. Heeft de heer Gerha… tijd ook geprotesteerd tege… dwongen winkelnering?

Ook is spreker van meni… Raad van Politie zich slech… Gouverneur tot de Staten … den.

De voorzitter antwoordt … het slechts een afschrift de… was, dat ter kennisgeving … ten werd doorgegeven.

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

46).

Goed! Kan niet één van de drie meisjes stiekem achtergebleven zijn? Onmogelijk. Bij de verhoren van Dolores, Ines en Cici is den inspecteur gebleken, dat ze elkaar met genot in de gevangenis helpen zouden maar geen stap zouden doen om elkaar er buiten te houden. En tòch hadden alle drie verklaard, dat ze samen weggegaan zijn. Daar kan bijgevoegd worden, dat gehoord is, hoe Ernesto alleen van de buitendeur terugkwam en zijn kamer binnenging. Om half één leefde hij dus nog. Wat heeft men later gehoord? Lachen, gedempt spreken, gedempte gramofoonmuziek.

Dat lachen en gedempte spreken kan desnoods verklaard worden. Ernesto heeft zich uitgekleed en is in bed gaan liggen, en daar komt plotseling een kennis door de verbindingsdeur binnen en maakt misschien een grapje. Heel eenvoudig. Maar de gramofoonmuziek?

Heeft Ernesto de gramofoon zelf laten spelen?

Nee, want het tafeltje stond een meter van zijn bed af. Misschien is het later van zijn bed afgezet! Neen want men heeft de plaat laten draaien, totdat de veer afgelopen was. Fabri denkt intensief na. Tracht zich eerst in de toestand van het slachtoffer in te denken en daarna in die van den dader. Daarna is hij er. Ernesto was bekend als een luidruchtig, schreeuwerig type. De man, die binnenkomt moet vrezen, dat Ernesto luid zijn naam noemt of hard spreekt. Iets, wat natuurlijk vermeden moet worden. Hij zegt dus direct iets geestigs en draait de gramofoon aan. Daarna vermoordt hij hem! Hoe? Die vraag kan nog niet opgelost worden. Hij neemt zich niet de moeite de veer van de gramofoon af te zetten. Maar is het niet gevaarlijk, dat er juist door de gramofoonmuziek andere huurders zullen komen reclameren? Ja, enig risico is er natuurlijk altijd. Maar in de eerste plaats, is het Zaterdagavond en dan komt het pension nooit vlug tot rust. En in de tweede plaats heeft de dader dadelijk na de plaat aangezet te hebben, het deksel gesloten, zodat de muziek slechts gedempt klinkt. Dit is bewezen door Chieri's getuigenis, die zei, dat eerst héél even sterk en dadelijk daarna zachte muziek hoorbaar was. Ook is het geen toeval, dat het juist een nieuwe plaat moest zijn. Het zijn immers juist de nieuwe platen, die de meeste aantrekkingskracht hebben en daarom in den beginne het meeste opgelegd worden? Kortom, met negen en negentig procent zekerheid kan aangenomen worden, dat Ernesto Roth vermoord werd op het ogenblik, dat zijn gramofoon speelde.

Dat is het vierde punt.

En nu komt de vraag: hoe werd Roth vermoord. Met een dolk, natuurlijk, dat weet Fabri. Maar hoe kon de moordenaar den Kroaat totaal verrassen? Fabri sluit de ogen, perst de handen tegen de slapen en concentreert zich geheel op deze ene vraag. Enige minuten zit hij zo, dan zucht hij en schrijft iets op een stuk papier onder het hoofd „nog niet opgeloste vragen". Het is de houding van den dode, die rustige, vredige houding, met de armen langs het lichaam en niet op de borst, maar over de dekens en het pyamajasje, waar Fabri niet uit wijs wordt. Het vijfde punt blijft nog open staan.

Nu komt het allermoeilijkste: wie kan de moord begaan hebben. Fabri moet uitgaan van het punt, dat hij door een overmaat aan eventuele motieven geen motief mag aannemen. De wijze waarop de misdaad gepleegd is wijst in geen enkele richting, geeft ten hoogste aan, dat er geen strijd van welke aard ook aan de moord is voorafgegaan. Om te beginnen Hansen. Hansen was bij zijn vriend, heeft op de Corso Buenos Aires een kop koffie gedronken, wat bevestigd is door den caféhouder. Dus tot zover is alles in orde. Hansen zegt om kwart over één thuis gekomen te zijn. Maar hier staat hij al alleen. Niemand heeft dat kunnen bevestigen. Is Hansen om kwart over één thuis gekomen, dàn is hij gekomen nadat men het gramofoonspel gehoord heeft en dus nadat de moord gepleegd werd. Als.. Maar wie zegt, dat Hansen geen taxi genomen heeft van het café op de Corso af en vroeger thuis was? Onwaarschijnlijk, zeker, want het aankomen van een taxi had gemakkelijk gehoord kunnen worden, door een bewoner van één der kamers die naar de straat liggen. Hansen! Het eigenaardig gesprek afgeluisterd door Bagnante. Goed, Fabri weet, dat Clawdia Woschki zich in de klauwen van een woekeraar bevindt maar dat verklaart niet alles. Het eigenaardige gesprek tussen Hansen en Stella, door Fabri afgeluisterd. De verbindingsdeur tussen kamer acht en kamer tien. Het motief? Duister als bij allen. Hansen kàn het zijn.

Bagnante? Hij had er de gelegenheid toe. Hij was alleen. Hij kon horen, wanneer Cici, Dolores en Ines weggingen. Hij wist, dat Hansen uit was. Motief? Cici. Bagnante beweerde niets om Cici te geven. Goed, maar wie kan achter dat beheerste, half melancholieke gezicht van den Siciliaan lezen? En hij is een Siciliaan. Maar voordat … een moord komt, moet er … haat verzameld worden, … er, gezien de vriendschap… gang met de anderen, alth… toch iets gemerkt hebben. … had iets gemerkt, had h… denis altijd licht opgenomen… kàn het gedaan hebben. … geloofd het niet.

Anne Oldman of de oude … Beiden waren in het pens… ogenblik van de moord. … ze toegegeven. De dolkst… enige kracht, en daarom had … politie eigenlijk een beetje … aangenomen, dat geen vrouw … begaan had. Maar de Ameri… een flink gebouwde vrouw … enige spierkracht. Ze … Kroaat, zeker, maar ze was … tiek genoeg, dat ze iemand … haat met koele berekening … Ze maakte integendeel ee… sieve indruk en deze mo… impulsief maar rustig en we… geleend.

Wor…